

1		Titelblad.
2		Denen in Breda? Om hierachter te komen, pakken we er de kaart van Breda van rond 1350 bij. Een uitvergroting laat zien dat er een Deenstraat was, het huidige Kasteelplein.
3		<p>Op dezelfde kaart geeft Thomas Ernst van Goor aan waar de Denen hebben gewoond.</p> <p>In zijn boek beschrijft hij dat de Noormannen in de nabijheid van het huidige kasteel “een Burgt of Sterkte gebouwt, en dien Bruneshheim genoemd, vermoedelijk naar hunnen Oversten Brunno of Brunesh.”</p> <p>Wat was de aanleiding dat de Denen, de Noormannen, bij Breda kwamen?</p> <p>Het is een verhaal uit de middeleeuwen dat terugvoert naar de 9e eeuw.</p> <p>Bewezen is er niets, maar waar rook is...</p>
4		<p>In die tijd was er een koning in Denemarken, koning Magnus genoemd. Magnus zat er warmpjes bij, financieel wel te verstaan. Hij had alle heidenen in zijn land verslagen en onteigend en zo was hij een vermogend man geworden.</p> <p>Dit kwam David de Bruys / David (the) Bruce, de jonge koning van Schotland, ter ore alsmede dat koning Magnus een knappe huwbare dochter had.</p> <p>Vandaar zijn huwelijksaanzoek in ruil voor een militair bondgenootschap.</p>
5		<p>Koning Magnus overlegt met zijn echtgenote en zijn twee jongere broers - aan de prinses wordt niets gevraagd - en gaat op het aanbod in.</p> <p>Het huwelijkscontract wordt getekend en gezegeld en daarna is het groot feest in Ripen, het huidige Ribe in Jutland.</p>

<p>6</p>		<p>Magnus laat een prestigieus schip gereed maken en laadt dat vol met proviand: bier uit Bremen en Lubeck, varkensvlees uit Denemarken, peulvruchten uit Zweden en allerlei andere lekkernijen. Zijn jongere broer Godevaert vertrouwt hij de zorg voor zijn dochter toe; zijn broer Everaert de bruidsschat. Hijzelf en de koningin blijven thuis.</p> <p>Onderweg naar Aberdeen wordt de aanstaande bruid ziek en zij sterft op volle zee. Toen ze haar laatste adem uitblies en de bolle zeilen van het schip slap gingen hangen, was het op zee ineens windstil geworden.</p> <p>En volgens oud Deens bijgeloof kon deze windstilte alleen opgeheven worden als het lichaam van de prinses overboord gezet zou worden. "Ende men besloech se in enen matte, ende sette se overboort int natte." En aldus geschiedde.</p>
<p>7</p>		<p>Godevaert, die met zijn leven garant stond voor haar veilige overtocht, besluit niet verder te reizen en ook niet terug te keren, maar koers naar Brabant te zetten.</p> <p>Zo arriveren zij voor de monding van de rivier de Mark, die zij opvaren.</p> <p>Aangekomen bij het huidige Breda zien zij een heuvel met daarop een boom in spalier (leiwerk), in hun ogen de ideale plek om een burcht te bouwen.</p>
<p>8</p>		<p>Godevaert en wat metgezellen varen Breda binnen en gaan daar naar de kerk. Deze Noormannen zijn namelijk christenen.</p> <p>Heinric, heer van Breda, stapt op de Denen af, heet het gezelschap welkom en nodigt hen uit aan zijn tafel.</p> <p>Na het eten maken ze een wandeling langs de Mark en komt zo bij de voornoemde heuvel.</p> <p>Godevaert - die de bruidsschat nog op zak heeft, vraagt wie de eigenaar is van dit stuk land met deze bijzondere leiboom met aan weerszijden een tafel met zitbanken; hij wil het kopen.</p>

<p>9</p>		<p>De eigenaar is niet van plan zijn grond te verkopen, maar Godevaert laat zich niet afwijzen en besluit de bouw van de burcht door te zetten.</p> <p>De bomen ter plekke - de leiboom uitgezonderd - worden omgehakt en voor zover mogelijk gebruikt voor primitieve houten woningen.</p> <p>Daarop aangesproken door de vrouwen in het gezelschap en herinnerd aan zijn belofte dat hij een hof zou bouwen, laat Godevaert stenen en kalk uit Doornik importeren; nota bene tollvrij, want hij zegt dat het voor een kerk is.</p> <p>Hij gaat in Aken en Maastricht op zoek naar een metselaar en een timmerman.</p>
<p>10</p>		<p>Het hout van de leiboom blijkt echter door zijn vorm praktisch onbruikbaar en men besluit er een kruis van te maken voor in de kapel.</p>
<p>11</p>		<p>Nadat de Denen hun burcht voltooid hebben, maken zij dertig jaar lang strooptochten door de omgeving, zowel over land als over zee.</p> <p>Alle dorpen in de omgeving moeten eraan geloven en de buit verdwijnt achter de muren van Brunen Stene, zoals de Deense burcht heet.</p> <p>Als de omwonenden hun beklag doen bij de hertog van Brabant, stelt die uiteindelijk 300 man beschikbaar om de Denen te verdrijven.</p> <p>Heer Geraerd van Wesemaele neemt de leiding op zich. Er wordt een konvooi geformeerd dat als lokaas moet dienen.</p> <p>De heer van Wesemaele legt zich in een hinderlaag in de buurt van Minderhout en ja, de Denen trappen erin en worden verslagen.</p> <p>De Brabanders trekken de kleding van de gesneuvelde Denen aan, bestijgen hun paarden en krijgen zo moeiteloos toegang tot Brunen Stene, waar zij de overige Denen van kant maken.</p>

<p>12</p>		<p>Nu weet de hertog sneller van Brussel naar Breda te komen. De burcht wordt omstreeks 1124 gesloopt. De kostbaarheden verdwijnen in de zak van de heer van Wesemaele en de hertog van Brabant. Het hout en de stenen gaan naar Breda, evenals het heilig kruis uit de slotkapel dat geplaatst wordt in de parochiekerk en daar wonderen verricht totdat de kerk tijdens een januaristorm in 1457 in elkaar stort.</p>
<p>13</p>		<p>Een anonieme dichter verhaalt over het heilig kruis en de wonderen die daardoor verricht zijn. Diezelfde dichter meldt dat het heilig kruis nog steeds in de kerk te vinden is, beslagen met zilver en kristal. Jaren later werden de kerkschatten overgebracht naar de kathedraal van de H. Barbara aan de Prinsenkade. Maar waar is dat kruis nu? Een Bredase pastoor verwees, na onderzoek door de Leidse onderzoeker dr. Wirth, naar een zilveren reliekkruis in de kerk. Al sinds de middeleeuwen bevindt zich in het hart van het kruis een houtsplinter. Maar nu blijkt dat het reliekkruis zelf ook van hout is en met zilver en kristal beslagen is. Is dat dan toch het oorspronkelijke Denenkruis?</p>
<p>14</p>		<p>Einde Bredaas kwartierke.</p>